

Development of a Wise Parenting Training Package for Adolescents

1. Razieh Rabiee^{ID}: Ph.D Student of Consulting Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran

2. Zahra Yousefi^{ID}*: Assistant Professor, Department of Clinical Psychology, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran.

3. Mansoureh Bahramipour Isfahani^{ID}: Assistant Professor, Department of Psychology, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran

*Corresponding Author's Email Address: Z.yousefi@khuisf.ac.ir

Abstract

Objective: The present study aimed to develop a wise parenting training package for adolescents.

Methods and Materials: In this qualitative study, the study population consisted of mothers with wise adolescents. Participants were selected using a purposive sampling method based on inclusion and exclusion criteria. The number of mothers was determined according to the principle of saturation. Data were collected through interviews with mothers. The data obtained from the literature review were analyzed using the thematic analysis method (2019).

Findings: The results of the thematic analysis indicated the following components: (1) fundamental principles of wise parenting (with organizing codes including perceiving children as a trust and understanding parenting as a divine duty), (2) parenting content (with organizing codes including parenting for difficult situations and parenting for daily life), (3) components of wise parenting (with organizing codes including the meaning of parenting, parenting values, and parenting goals), (4) parenting methods (with organizing codes including behavioral, social, and communicational methods), and (5) characteristics of a wise parent (with organizing codes including intrapersonal and interpersonal characteristics). The training package was developed using the method of Yusefi and Golparvar (2023), with the identified categories incorporated into the training sessions. The package underwent content validation by university faculty members.

Conclusion: The results indicated that this training package possesses content validity and can be utilized for training wise parenting for adolescent girls.

Keywords: adolescence, parenting, wisdom, thematic analysis

How to Cite: Rabiee, R., Yousefi, Z., & Bahramipour Isfahani, M. (2024). Development of a Wise Parenting Training Package for Adolescents. Quarterly of Experimental and Cognitive Psychology, 1(3), 1-23.

Received: date: 26 July 2024

Revised: date: 01 September 2024

Accepted: date: 10 September 2024

Published: date: 22 September 2024

Copyright: © 2024 by the authors.

Published under the terms and conditions of Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0) License.

تدوین بسته آموزشی والدگری خردمندان نوجوانان

۱. راضیه ربیعی^{ID}: دانشجوی دکتری مشاوره، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

۲. زهرا یوسفی^{ID*}: استادیار گروه روانشناسی بالینی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران. (نویسنده مسئول)

۳. منصوره بهرامی پور اصفهانی^{ID}: استادیار گروه روانشناسی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

*پست الکترونیک نویسنده مسئول: Z.yousefi@khuif.ac.ir

چکیده

هدف: هدف از پژوهش حاضر، تدوین بسته آموزشی والدگری خردمندان نوجوانان بود.

روش‌ها و مواد: جامعه آماری این پژوهش کیفی کلیه ۳۱ مادران دارای نوجوان خردمند بود. روش انتخاب شرکت کنندگان به روش هدفمند از بین مادران مذکور بر اساس ملاک‌های ورود و خروج بود. ملاک تعداد مادران بر اساس رعایت اصل اشباع بود. روش گردآوری اطلاعات مصاحبه با مادران بود. داده‌های حاصل از بررسی متون به کمک روش تحلیل مضمون (۲۰۱۹) تحلیل شدند.

یافته‌ها: نتایج تحلیل مضمون نشان داد که عبارت بودند از: (۱) اصول زبربنایی والدگری خردمندان (با کدهای سازمان دهنده درک فرزندان به عنوان یک امانت، درک والدگری به عنوان یک وظیفه الهی)، محتوای والدگری (با کدهای سازمان دهنده والدگری برای شرایط دشوار و والدگری برای زندگی روزمره) (۳) ترکیبات والدگری خردمندان (با کدهای سازمان دهنده معنای والدگری، ارزش‌های والدگری، اهداف والدگری) (۴) روش‌های والدگری (با کدهای سازمان دهنده روش‌های رفتاری، اجتماعی و ارتباطی) و (۵) ویژگی‌های والدخردمند (با کدهای سازمان دهنده ویژگی‌های درون فردی و ویژگی‌های بین فردی). به منظور تدوین بسته آموزشی از روش یوسفی و گل‌پرور (۲۰۲۳) استفاده شد و مقولات در جلسات آموزشی جایگزاری شد و بسته توسط اساتید دانشگاه اعتبار محتوایی شدند.

نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد این بسته آموزشی از اعتبار محتوایی برخوردار است و می‌توان از آن برای آموزش والدگری خردمندان برای نوجوانان دختر استفاده کرد.

کلیدواژه‌ها: نوجوانی، والدگری، خردمندی، تحلیل مضمون

نحوه استناددهی: ربیعی، راضیه، یوسفی، زهرا، و بهرامی پور اصفهانی، منصوره. (۱۴۰۳). تدوین بسته آموزشی والدگری خردمندان نوجوانان. فصلنامه روانشناسی تجربی و شناختی، (۳)، ۱-۲۳.

تاریخ دریافت: ۴ شهریور ۱۴۰۳

تاریخ بازنگری: ۱۰ شهریور ۱۴۰۳

تاریخ پذیرش: ۱۹ شهریور ۱۴۰۳

تاریخ انتشار: ۱ مهر ۱۴۰۳

مجوز و حق نشر: © ۱۴۰۲ تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است. انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با گواهی (CC BY-NC 4.0) صورت گرفته است.

Extended Abstract**Introduction**

Parenting during adolescence is a demanding responsibility that not only facilitates independence and self-discovery but also presents significant psychological challenges. Adolescence is recognized as a period of heightened emotional experiences that can negatively impact social relationships (Sawyer et al., 2018). Hormonal changes, peer pressure, identity formation, and resilience development contribute to the complexity of emotional maturity in adolescents (Silbereisen & Noack, 2024). Consequently, parents often encounter difficulties in navigating this phase effectively. Parenting styles are broadly categorized as authoritative, authoritarian, and permissive, based on parental expectations and responsiveness. Authoritative parenting involves clear expectations and age-appropriate responsiveness, whereas authoritarian parenting imposes high demands beyond the child's developmental capabilities. In contrast, permissive parenting lacks defined expectations and often overindulges the child's needs (Çakmak Tolan & Bolluk Uğur, 2024). Parents who adopt authoritative parenting from early childhood typically experience fewer difficulties in adolescence, yet developmental changes in teenagers still present novel challenges requiring parental adaptability (Glatz et al., 2024).

Beyond parenting styles, parents may pursue different goals for their children, such as fostering social development, academic achievement, career success, or cognitive growth. They may also aim to protect their children from risky behaviors such as substance abuse, unsafe sexual activities, or internet addiction (Spera, 2005). Adlerian parenting emphasizes raising responsible, socially engaged, independent, and proactive children while discouraging both excessive pampering and authoritarian control, as these approaches undermine innovation and responsibility (McVittie & Best, 2009). Brain-based parenting, a more recent model, integrates right- and left-

brain functions to balance rational and emotional decision-making. This approach fosters self-regulation and healthy social interactions (Hughes & Baylin, 2012). Additionally, career-oriented parenting focuses on instilling sustainable professional success in children (Heydari et al., 2023b).

Seligman (2007) introduced "positive parenting," which emphasizes raising optimistic children through effective parental role modeling, constructive criticism, and emotional resilience training (Moradi et al., 2022). Among psychological constructs, wisdom is a critical meta-cognitive ability that integrates positive traits while mitigating maladaptive habits. Wisdom is defined as the capacity to navigate complex situations, evaluate long-term consequences, and balance individual, interpersonal, and societal interests (Ardelt, 2025). Individuals with wisdom demonstrate cognitive flexibility, emotional regulation, and an ability to prioritize long-term benefits over short-term gains (Grossmann, 2017). Given its significance, wisdom-oriented parenting can serve as a guiding framework for nurturing adolescents who engage in thoughtful decision-making rather than impulsive actions (Nusbaum, 2025).

Previous research on parenting has examined various approaches, including parental emotional states (Moradi et al., 2022), attachment-based parenting (Heydari et al., 2023a), and the effectiveness of structured parenting interventions (Saadati et al., 2020). The present study aimed to develop a wise parenting training package for adolescents by addressing the following research questions: What components constitute wise parenting? Does the training package possess content validity?

Methods and Materials

This qualitative study employed thematic analysis based on Braun and Clarke's (2019) framework. The study population consisted of parents who had successfully raised wise adolescents. Participants were identified through school administrators and counselors based on predefined wisdom criteria, including academic success, positive emotional regulation, cooperative behavior, and parental

satisfaction. The sample selection followed a purposive and snowball sampling method until data saturation was reached, culminating in interviews with eight mothers.

To ensure credibility and trustworthiness, the study employed member checking, peer debriefing, and expert validation. Transcribed interviews were shared with participants for accuracy verification, and qualitative findings were reviewed by two researchers specializing in qualitative methodologies. A structured semi-structured interview protocol was used, incorporating questions on parenting experiences, developmental challenges, and parenting goals. Interviews were recorded and transcribed verbatim, followed by six-stage thematic analysis: familiarization, initial coding, theme identification, theme refinement, theme definition, and report generation.

Findings

The thematic analysis resulted in five overarching categories: foundational principles of wise parenting, parenting content, components of wise parenting, parenting methods, and characteristics of wise parents.

The foundational principles encompassed the perception of children as entrusted beings and parenting as a divine duty. Participants viewed children as divine gifts rather than possessions, emphasizing the responsibility of nurturing them with care. Parents adhered to structured guidelines rooted in spiritual and moral values to guide their parenting decisions.

Parenting content included strategies for managing both everyday challenges and extraordinary circumstances. Daily parenting involved fostering optimism, self-discipline, and spiritual development, whereas crisis-oriented parenting emphasized resilience-building, emotional regulation, and problem-solving skills.

The components of wise parenting included three core dimensions: the meaning of parenting, parenting values, and parenting goals. Wise parenting was characterized by a strong sense of purpose, an emphasis on fostering ethical virtues, and long-term aspirations such as character development and social responsibility.

Parenting methods were categorized into behavioral, social, and communicational strategies. Behavioral techniques involved discipline through structured rules and reinforcement. Social approaches focused on creating environments conducive to learning and moral growth, while communication methods emphasized warmth, respect, and consultative interactions.

Finally, the characteristics of wise parents included both intrapersonal and interpersonal attributes. Intrapersonal qualities comprised patience, self-regulation, and foresight, enabling parents to maintain stability in their interactions with children. Interpersonal traits involved nurturing, authoritative presence, and the ability to instill emotional intelligence in their children.

A structured training package was developed using Yusefi and Golparvar's (2023) methodological approach. The package was validated through expert review, achieving a content validity index of 0.98, confirming its suitability for parental training.

Discussion and Conclusion

The findings highlight the distinct characteristics of wise parenting, which integrates spiritual, cognitive, and emotional dimensions to foster holistic child development. Unlike conventional parenting styles that primarily emphasize behavioral management, wise parenting places a greater focus on cultivating long-term virtues such as resilience, ethical decision-making, and balanced emotional regulation. This approach enables adolescents to navigate social and emotional challenges effectively while maintaining a strong sense of personal identity.

The training package developed in this study serves as an intervention tool for parents seeking to enhance their parenting strategies through a wisdom-oriented framework. The structured format ensures that parents receive targeted guidance on fostering emotional intelligence, reinforcing positive values, and preparing children for real-world challenges.

While previous research has explored various parenting frameworks, this study contributes a novel perspective by

emphasizing the role of wisdom as a central guiding principle. The package aligns with broader psychological theories, including authoritative parenting, mindfulness-based parenting, and positive psychology interventions, offering an integrated approach that can be adapted across diverse cultural contexts.

Despite its strengths, the study has limitations. The participant sample was drawn from a middle-class demographic, limiting generalizability to other socioeconomic groups. Additionally, the study focused solely on maternal perspectives, excluding paternal input. Future research should explore the effectiveness of the

training package through longitudinal studies and experimental trials to assess its real-world applicability.

In conclusion, wise parenting offers a comprehensive framework that balances emotional sensitivity, cognitive development, and ethical guidance. By equipping parents with structured strategies, the proposed training package can support adolescent well-being and facilitate long-term success. Future efforts should focus on expanding accessibility through digital platforms, ensuring that parents worldwide can benefit from evidence-based parenting interventions.

اهداف می‌تواند رشد اجتماعی، رشد تحصیلی، موفقیت، رشد شغلی یا رشد شناختی فرزندان‌شان باشد همچنین ممکن است آن‌ها بخواهند که فرزندان‌شان کمتر مبتلا به رفتارهای پرخطر گردند و از خطراتی همچون اعتیاد، روابط جنسی پرخطر و یا اعتیاد به اینترنت در امان مانند (Spera, 2005). آدلر نیز در سبک فرزندپروری صاحب نظر است او والدین را دعوت به پرورش فرزندان مسئول، موثر با علاقه اجتماعی، مستقل‌تر و فعال‌تر دعوت می‌نماید در حالیکه دو رویکرد تربیتی نازپرورده کردن کودک و خودکامگی والدین و مطیع کردن کودک را منع می‌کند چرا که هر دو رویکرد نوآوری و مسئولیت‌پذیری را در کودکان تضعیف می‌کند (McVittie & Best, 2009).

فرزندپروری مغزمحور^۱ یکی دیگر از سبک‌های فرزندپروری در سال‌های اخیر مورد توجه قرار گرفته است در این روش نیز تمرکز بر یکپارچه کردن مغز سمت راست و چپ کودک است تا به این ترتیب کودک بتواند با هر دو خود «منطقی» و «عاطفی» اش ارتباط برقرار کند. همین‌طور این سبک تأکید بر اهمیت پیوند دادن قسمت پایین و غریزی مغز با قسمت بالایی و متفکر مغز دارد تا در نتیجه آن کودک را قادر کند تصمیمات متعادل‌تری بگیرد. . که زمینه‌ساز ایجاد ارتباطات سالم اجتماعی در عین داشتن هویتی مستقل است (Hughes & Baylin, 2012). حیدری و همکاران (۲۰۲۳) نیز سبک فرزندپروری رشد مسیرشغلی را معرفی کرده‌اند که هدف آن پرورش فرزندان است که بتوانند به طور پایدار و ثابت موفقیت شغلی داشته باشند (Heydari et al., 2023b).

سیلگمن (۲۰۰۷) نیز به معرفی سبک فرزندپروری کودک شاد پرداخت. هدف این روش پرورش کودک خوش‌بین است که در آن چند محور اصلی مورد تأکید قرار می‌گیرد، از جمله: آشنایی با انواع مادران کارآمد و ناکارآمد، پرورش مردان و زنان قوی و اجتماع‌دوست، روش‌های غلط و درست

یکی از مسئولیت‌های سنگین والدین، والدگری در نوجوانی است. این دوره، به‌عنوان یک دوره گذار، نه‌تنها به استقلال و خودیابی منجر می‌شود، بلکه می‌تواند چالش‌های زیادی را نیز به همراه داشته باشد و به بروز مشکلات روانی مختلف منجر شود. در واقع، نوجوانی به‌عنوان دوره‌ای با تجارب هیجانی شدید شناخته می‌شود که می‌تواند بر روابط اجتماعی آنان تأثیر منفی بگذارد (Sawyer et al., 2018). از سویی تغییرات هورمونی، فشارهای همسالان، شکل‌گیری هویت و توسعه مهارت‌های تاب‌آوری از جمله عواملی هستند که بلوغ عاطفی را برای نوجوانان به چالشی بزرگ تبدیل می‌کند (Silbereisen & Noack, 2024). بنابراین همواره برای والدین، والدگری در این دوران با مشکلات مختلفی همراه است. در متون والدگری والدگری به سه دسته کلی مقتدرانه، مستبدانه و آشفته تقسیم بندی می‌گردد و همگی بر اساس انتظارات والدینی و پاسخگویی به نیازها تعریف می‌گردند. در والدینی مقتدرانه انتظارات و قوانین مشخص است و والدین متناسب با سن فرزند پاسخگوی نیازهای او هستند. در والدگری مستبدانه انتظارات بسیار بالا و وراى توانایی و رشد فرزند است و در عین حال در فرزندپروری آشفته ارضای نیازها به شکل افراطی است و در عین حال انتظار و چارچوب مشخصی از فرزند وجود ندارد (Çakmak Tolan & Bolluk Uğur, 2024). والدینی که از کودکی والدگری مقتدرانه را مدنظر قرار داده‌اند در نوجوانی در فرزندپروری مشکلات کمتری دارند اما به هر حال والدین در نوجوانی به علت تغییرات رشدی نوجوان با چالش‌های نویی روبه‌رو می‌شوند که باید توانایی حل آن را داشته باشند (Glatz et al., 2024).

به هر حال والدگری مقتدرانه، مستبدانه و آشفته به روند والدگری اشاره دارد اما والدین برای فرزندپروری می‌توانند اهداف متفاوتی را دنبال کنند. این

¹ Brian- based

محور را بر جهت گیری والدگری (Heydari et al., 2023a)؛ سعادت و همکاران (۱۴۰۰) اثربخشی روش استپ را بر خودکارآمدی والدینی نشان دادند (Saadati et al., 2020).

به هر حال خردمندی و پرورش آن در نوجوانی می‌تواند هدف ارزشمندی برای نوجوانان باشد، زیرا نوجوان خردمند نه تنها برای آینده آماده می‌شود بلکه به خوبی می‌تواند هیجان‌ناهی را که در آینده او مداخله می‌کند را کنترل نماید و این عامل مهمی است که می‌تواند او را در دستیابی به اهدافش موفق نماید. از سوی دیگر خردمندی به نوجوان کمک می‌کند تا عاقبت اندیش گشته و تعادلی بین منافع خود، دیگران و جامعه فراهم نماید. بنابراین همچون مانعی در مقابل عادات غلط و همچون تسهیل‌گیری برای انجام رفتارهای صحیح عمل خواهد کرد. چنین بسته‌ای می‌تواند پاسخی باشد به نیازی برای انتخاب‌ها، تصمیمات عقلانی و بلندمدت در دنیایی که افراد را به انتخاب‌های لذت جویانه و گذرا دعوت می‌کند و می‌تواند راهگشای والدین و مشاوران خانواده و نوجوانان باشد. از این رو این پژوهش به این مهم پرداخت و بر آن بود تا به کمک سنت پژوهش کیفی به این سؤال پاسخ دهد: بسته آموزشی والدگری خردمندی نوجوانان از چه مولفه‌هایی تشکیل شده است؟ و آیا از اعتبار محتوایی برخوردار است؟

روش‌شناسی پژوهش

با توجه به اینکه موضوع این پژوهش تدوین بسته آموزشی والدگری خردمندانه بود بنابراین این پژوهش از نوع کیفی بود و به روش تحلیل مضمون براون و کلارک (۲۰۱۹) انجام شد (Braun & Clarke, 2019). پس از مصاحبه با خبرگان و تحلیل داده‌های کیفی، سازه‌های نظری ابتدایی برگرفته از نظر خبرگان آماده شد و سپس مدل نهایی ارائه شد.

در پژوهش حاضر جامعه پژوهش والدینی بودند که بر اساس ملاک‌های ورود فرزندان خردمندی تربیت کرده بودند. این والدین به کمک مدیران و

فرزندپروری، نحوه انتقاد و سرزنش کودک، منابع بدبینی، آشنایی با خوشبینی، سبک‌های علت‌یابی مشکل و نحوه برخورد با مشکلات و شکست‌های کودک (Moradi et al., 2022).

به هر حال یکی از سازه‌های روانشناختی که به عنوان یک فراسازه می‌تواند سازه‌های مثبت روانشناختی بسیاری را پوشش دهد خردمندی است. خردمندی نه تنها می‌تواند باعث پرورش صفات و حالات مثبت در افراد شود بلکه مکانیزم مهمی برای مقابله با شکل‌گیری عادات و صفات غلط در افراد است. بنابراین یکی از انواع اهداف والدگری می‌تواند پرورش خردمندی در افراد باشد. گرچه خردمندی تعاریف متفاوتی شده است اما خردمندی به معنای توانایی مقابله با تضادهای یک موقعیت خاص و ارزیابی پیامدهای یک عمل برای خود و دیگران تعریف شده است (Ardelt, 2025). خردمندی به فرد این توانمندی را می‌دهد که بین منافع درون فردی، بین فردی و اجتماعی تعادل برقرار کند، به تجارب زندگی گشوده باشد و به دنبال تربیت خویشتن باشد و برای دستیابی به منافع بلند مدت از منافع کوتاه مدت صرف‌نظر می‌کند (Grossmann, 2017). به نظر می‌رسد پرورش انسان خردمند می‌تواند هدف مناسبی برای فرزندپروری باشد و والدین را وادار تا اهداف و برنامه‌های خود را بازبینی کنند و فرزندانی را پرورش دهند که بیش از آنکه هیجان مدار باشند با ایجاد تعادل بین منطق و هیجان به وضعیت میانه در تصمیم‌گیری‌های زندگی دست یابند و موضع خردمندانه را اتخاذ کنند به خصوص که امروزه واپس روی اجتماعی یکی از مشکلاتی است که گریبانگیر افراد در سطوح مختلفی اجتماعی در برخی از افراد است (Nusbaum, 2025).

تاکنون پژوهش‌های گوناگونی در خصوص والدگری انجام شده است از جمله این پژوهش‌ها می‌توان به این موارد اشاره کرد: مرادی و یوسفی (۱۳۹۶) نیز رابطه حالات والدینی را بر وضعیت روانی فرزندان (Moradi et al., 2022)، حیدری و همکاران (۲۰۲۳) اثربخشی آموزش فرزندپروری دلبستگی

دوره اول، شماره سوم

مشاوران مدارس مقطع متوسطه دوم معرفی شدند داشتند (در این بخش ملاک‌های نوجوان خردمند برای معرفی والدینشان عبارت بود از: موفقیت تحصیلی، برخورداری از هیجان‌ات مثبت، روحیه همکاری در مدرسه و برای سایر دانش‌آموزان، رضایت والدین از فرزند و ادراک کلی و مشاهدات مدیر و مشاور برای انتخاب کافی بود). شرکت‌کنندگان به شکل هدف‌مند و گلوله برفی انتخاب شدند. ملاک حجم شرکت‌کنندگان تا اشیاع داده‌ها ادامه یافت.

اشیاع داده‌ها با ۸ والد اتفاق افتاد. ملاک‌های ورود عبارت بودند از: تمایل به شرکت در مصاحبه‌های پژوهشی، به خاطر آوردن محتوای تربیتی، تایید شدن توسط حداقل یک مشاور یا مدیر مدرسه به عنوان موفق در تربیت فرزند خردمند و ملاک‌های خروج عبارت بودند از: تجربه کمتر از ده سال در زمینه مشاوره خانواده، نداشتن تجربه در زمینه‌ی جذابیت‌های زنانه در روابط زوجی. لازم به ذکر است تنها مادران توانستند در این پژوهش شرکت کنند.

جدول ۱. ویژگی‌های شرکت‌کنندگان

ردیف	مشخصات
۱	۴۰ سال سن. مدرک تحصیلی لیسانس
۲	۴۶ سال سن، مدرک تحصیلی دکتری
۳	۵۷ سال سن. مدرک تحصیلی دیپلم
۴	۵۲ سال سن، مدرک تحصیلی فوق لیسانس
۵	۵۵ سال سن. مدرک تحصیلی لیسانس
۶	۵۶ سال سن. مدرک تحصیلی فوق لیسانس
۷	۵۵ سال سن. مدرک تحصیلی فوق لیسانس
۸	۵۸ سال سن. مدرک تحصیلی لیسانس

جهت افزایش صحت و استحکام داده‌ها از ارزیابی مقبولیت^۱، انتقال‌پذیری و تناسب^۲، تصدیق و تأیید^۳، و اطمینان و اثبات^۴ استفاده شد (نابل و اسمیت، ۲۰۱۵). برای ارزیابی مقبولیت داده‌ها، نتایج تجزیه و تحلیل به سایر اعضا تیم تحقیق ارائه و از نظرات تکمیلی و انتقادی آنان استفاده شد. همچنین متن دست‌نوشته مصاحبه‌ها و درون‌مایه‌های استخراج‌شده در اختیار مصاحبه‌شوندگان قرار گرفت تا بررسی کنند آیا متن مصاحبه و درون‌مایه‌ها، انعکاس تجارب آنها است یا خیر. برای افزایش انتقال‌پذیری و تناسب،

امکان حسابرسی مستندات مطالعه فراهم گردید. جهت تصدیق و تأیید یافته‌ها از دو صاحب‌نظر در زمینه پژوهش‌های کیفی و مشاوره خانواده و نوجوان درخواست شد گزارش‌ها و دست‌نوشته‌ها را مرور کرده، یافته‌های خود را بیان کنند تا میزان تشابه در نتیجه‌گیری‌ها مشخص شود. برای کمک به اطمینان و ثبات، داده‌ها در اختیار یک پژوهشگر دارای تجربه مشاوره خانواده در زمینه مطالعات کیفی قرار گرفت که ارتباطی با پژوهش نداشت تا مشخص شود که آنها نیز به همان نتایجی که محقق دست یافته می‌رسند یا خیر.

ابزار

به منظور گردآوری داده‌ها از مصاحبه نیمه‌ساختاریافته استفاده شد. سوالات مصاحبه بر اساس تجارب موجود و مرتبط والدین در زمینه‌ی فرآیند

نمونه‌های متناسب یعنی والدینی که موفق شده بودند بر اساس ملاک‌های خردمندی فرزند، نوجوانان خردمندی را پرورش دهند برای شرکت در مطالعه انتخاب شدند، مشارکت‌کنندگان و مراحل مطالعه به‌خوبی توصیف و

³. Conformability

⁴. Dependability

¹. Credibility

². Transferability

در کل به طور خلاصه به منظور تحلیل داده‌ها و با توجه به اینکه روش پژوهش تحلیل مضمون بود از روش شش مرحله‌ای براون و کلارک (۲۰۱۹) به شرح زیر استفاده شد: (۱) آشنا شدن با داده‌ها، (۲) تولید کدهای اولیه، (۳) جستجوی مقوله‌ها، (۴) بررسی مقوله‌ها، (۵) تعریف و نام‌گذاری مقوله‌ها و (۶) آماده‌سازی گزارش.

این مطالعه بر تجارب پاسخ‌گویان تمرکز داشت و مطالعه بر اساس اصول مربوط به پژوهش‌های استقرایی استوار بود. افزون بر این، تحلیل یک رویکرد معنایی را در پیش گرفت یعنی مضامین از روی «معانی آشکار یا سطحی داده‌ها» شناسایی شده است. در نهایت ساختار مولفه‌های والدگری خردمندانه بر اساس شبکه‌بندی مقولات براساس مدل مویرگی شکل گرفت. نتایج این تحلیل‌ها در مدل ۱ آمده است این مدل مقوله‌بندی هسته‌ای و سازمان‌دهنده را نشان می‌دهد. جدول زیر نتایج تحلیل مضمون را نشان می‌دهد که حاصل ۱۵۰ کدبندی اولیه بود که از کدبندی‌های اولیه پس از حذف جملات نامربوط ۲۲ کدبندی پایه، و از کدبندی‌های پایه ۵ مقوله‌ی سازمان‌دهنده و از مقولات سازمان‌دهنده دو مقوله‌ی سازمان‌دهنده استخراج شد که مرتبط با والدگری خردمندانه بود. جدول زیر این کدبندی‌ها را نشان می‌دهد.

و محتوای والدگری آنان آماده شد و پس از بررسی توسط سه متخصص و یک ارزیابی اولیه در یک مصاحبه مقدماتی مورد استفاد قرار گرفت. عناوین و موضوعاتی که بحث می‌شد یکسان بود و در بردارنده سولاتی در مورد والدگری آنان در دو بعد فرآیند و محتوا برای مثال واکنش آنان در مقابل تغییرات رشدی، تجربه آنان درباره‌ی تغییرات بلوغ و یا هدف آنان از فرزندپروری بود، در طول مصاحبه سولات کاوشی نیز پرسیده شد مانند می‌توانید در این زمینه بیشتر توضیح بدهید؛ همچنین در پایان هر مصاحبه، از شرکت‌کننده‌ها درخواست می‌شد تا اگر موضوع دیگری را لازم می‌دانند بیان کنند تا مطلب مهم دیگری از قلم نیافتد.

پس از دریافت مجوزهای لازم از دانشگاه و دریافت مجوز ورود به مدارس یک دبیرستان بزرگ در طبقه متوسط پایگاه اقتصادی و اجتماعی انتخاب شد و مجوز اجرای پژوهش به آنان ارائه شد و از آنان درخواست شد تا به سولات مصاحبه پاسخ دهند. همه‌ی مصاحبه‌ها ضبط و پس از اتمام مصاحبه پیاده سازی می‌شد. مصاحبه‌ها در محیط اتاق مشاوره مدرسه برگزار شد. مدت زمان طول کشیدن آن‌ها نیز بین ۴۵ تا ۶۰ دقیقه بود.

یافته‌ها

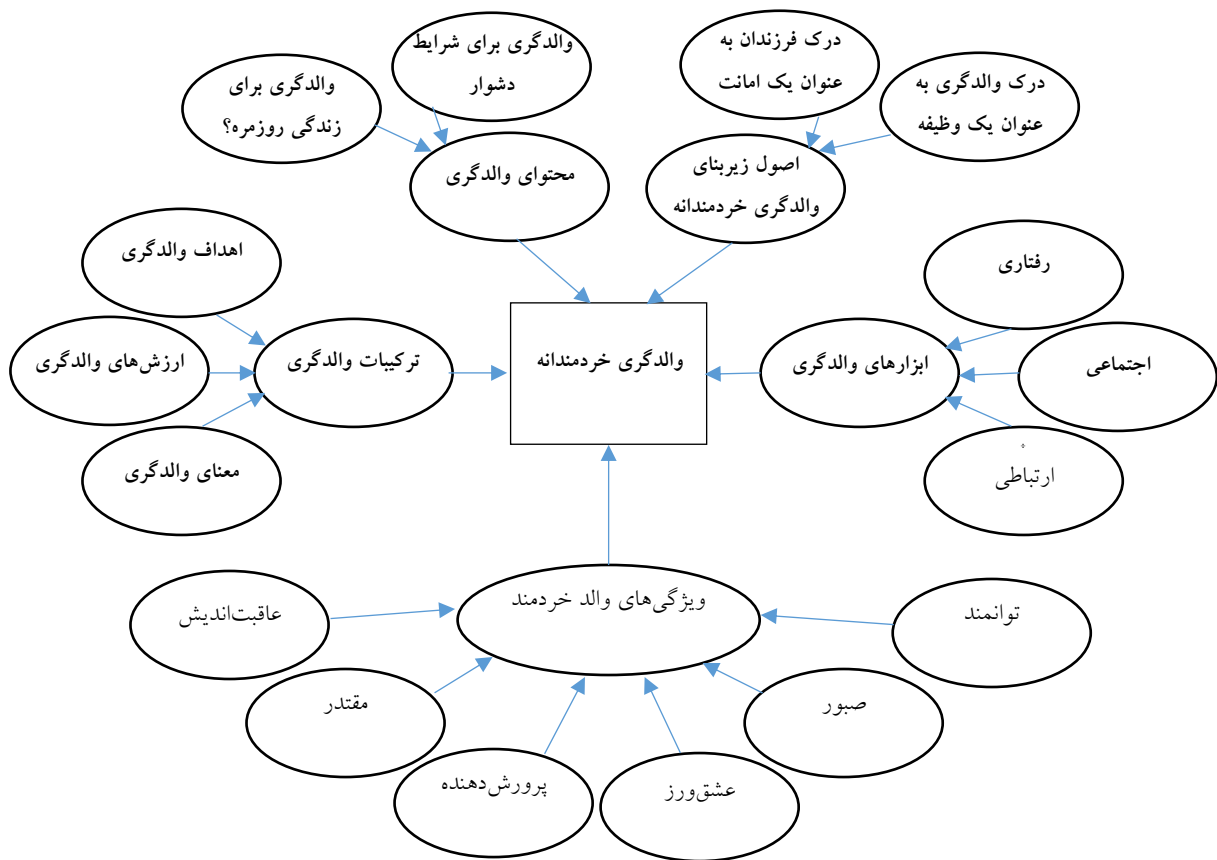
جدول ۲. نتایج تحلیل مضمون مصاحبه‌های خبرگان در زمینه‌ی والدگری خردمندانه

کدبندی پایه	کدبندی سازمان‌دهنده	کدبندی فراگیر
تربیت فرزندان راهی است برای عبور رحمت الهی به سایر انسان‌ها از طریق والدین والدین مسئولند نه مربی بنابراین خودشون را عاملی در راستای دستورات پروردگار می‌دانند		
والدین برای رشد فرزندان و تربیت آنان باید بتوانند به هنگام بحران‌ها به نیروی برتر متکی باشند		
در نهایت بهترین سرنوشت در دستان خداست کافی است آنان وظایفشان را به درستی انجام بدهند		
فرزندان متعلق به آینده هستند		
فرزندان متعلق به خداوند هستند نه والدین		درک فرزندان به عنوان یک امانت

			فرزندان هدیه الهی هستند و ارزشمند بر تربیت انسانی شریف تاکید دارند از هرگونه خشونت خودداری می‌کنند فرزندان امانتند و والدین مالک نیستند داشتن چرایی مهم برای فرزندآوری و فرزندپروری قدرت تحمل دشواری‌های فرزندپروری به خاطر درک معنای والدگری داشتن بایدها و نبایدهای والدگری برگرفته از معنای والدگری مصمم بودن بر ارزش‌های والدگری پرورش انسان با کرامت تاکید بر ارزش‌های ماندگار و فناپذیری در والدگری از فضائل اخلاقی برخوردار باشد
			خصوصیت و کینه نداشته باشد از اشتباهات دیگران بگذرد برقراری ارتباط حمایتی برقراری ارتباط گرم برقرار ارتباط مشورتی برقراری ارتباط محترمانه محروم سازی از برخی امکانات قانون گذاری تشویق و ترغیب ایجاد رقابت در فعالیت‌های مثبت مقایسه اجتماعی انتخاب محیط‌های آموزشی نزدیک به اهداف تربیتی شرکت دادن کودک در فعالیت‌های شناختی شرکت دادن کودک در فعالیت‌های فرهنگی بحث و گفتگو با کودک فراهم کردن موقعیت‌های چندرسانه‌ای رشد شناختی مانند فیلم و کتاب داشتن صبر در والدگری برخوداری از منبع عشق عمیق برخوداری از توانمندی خودتنظیمی در مقام والد عاقبت اندیشی مقتدر بودن داشتن روحیه پرورش دهنده آموزش مدیریت هیجانات به فرزند آموزش تاب آوری پرورش معنویت و دین داری پرورش امیدواری و خوش بینی ایجاد برنامه روزمره زندگی آموزش حل مسئله
داستن معنای والدگری عاقبت نگر	نرکیبای والدگری خردمندانه		
برخوداری از ارزش‌های والدگری خردمندانه			
داشتن اهداف والدگری خردمندانه			
		روش‌های ارتباطی	روش‌های ارتباطی
	روش‌های خردمندانه		
		روش‌های رفتاری	
		روش‌های اجتماعی	
		شناختی	
	ویژگی‌های والد خردمند	ویژگی‌های درون فردی	
		ویژگی‌های بین فردی	
	محتوای والدگری	والدگری برای شرایط دشوار	
		والدگری برای زندگی روزمره	

خردمندانه (با کدهای سازمان دهنده معنای والدگری، ارزش‌های والدگری، اهداف والدگری) (۴) روش‌های والدگری (با کدهای سازمان دهنده روش‌های رفتاری، اجتماعی و ارتباطی) و (۵) ویژگی‌های والدخرمند (با کدهای سازمان دهنده ویژگی‌های درون فردی و ویژگی‌های بین فردی). در شکل (۱) طرح شماتیک این تحلیل آمده است

همانگونه که در جدول فوق مشاهده می‌گردد خردمندی والدین ۳۰۰ کد پایه، ۴۹ کدبندی پایه، ۱۶ مقوله سازمان دهنده و ۵ مقوله فراگیر تشکیل شده بود که عبارت بودند از: (۱) اصول زبربنایی والدگری خردمندانه (با کدهای سازمان دهنده درک فرزندان به عنوان یک امانت، درک والدگری به عنوان یک وظیفه الهی)، محتوای والدگری (با کدهای سازمان دهنده والدگری برای شرایط دشوار و والدگری برای زندگی روزمره) (۳) ترکیبات والدگری

شکل ۱. شبکه مضامین والدگری خردمندانه

در ادامه هر یک از مقوله‌های فراگیر توضیح داده می‌شود:

- تاریخ دریافت:
- تاریخ بازنگری:
- تاریخ پذیرش:
- تاریخ انتشار:

۱) مقوله فرگیر اصول زیربنایی والدگری خردمندان (با کدهای سازمان

دهنده درک فرزندان به عنوان یک امانت، درک والدگری به عنوان یک وظیفه الهی)

علت انتخاب این عنوان آن بود که مادران معتقد بودند که به طور کلی خردمندی اشاره به این دارد که فرد عاقل همواره به دنبال آن است تا با نیرویی قوی تر در ارتباط باشد و در همه امور این نکته را رعایت می کند از جمله والدگری. همچنین معتقد بودند که چون والدین ایرانی در یک فرهنگ توحیدی زندگی میکنند نیروی برترشان خداست و در صددند تا به فهم بهتری در این زمینه دست پیدا کنند. کدبندیهای پایه در این بخش دو مضمون مهم سازمان دهنده را شکل داد:

درک فرزندان به عنوان امانت که نشان می داد والدین خود را مالک فرزندان خود نمی دانند بلکه آنان را به دید یک امانت نگاه می کنند چنین دیدگاهی باعث می شود تا آنان برای حفظ این امانت تلاش مضاعفی داشته باشند. این مضمون سازمان دهنده شامل کدهای پایه زیر بود:

• فرزندان متعلق به خداوند هستند نه والدین

«این والدین بر این باورند که خداوند مالک همه چیز است و البته مالک فرزندان آنان و نمی توانند او را به دلخواه خود تربیت کنند بلکه می کوشند تا در راستای اهداف الهی عمل کنند»

• فرزندان هدیه الهی هستند و ارزشمند

«از آنجا که خداوند را مالک می دانند برایشان فرزند هدیه بی قیمتی است که او به عنوان مالک هستی تصمیم گرفته به آنان فرزندی هدیه کند»

• بر تربیت انسانی شریف تاکید دارند

«از آنجا که فرزند را امانت و او را هدیه ارزشمند و بی نظیر می دانند می کوشند تا او را شریف و با کرامت پرورش دهند»

• از هرگونه خشونت خودداری می کنند

«پیش فرض های والدگری خردمندان باعث می گردد تا این دسته از والدین

خشونت را به عنوان ابزار تربیت از خودشان دور کنند»

• فرزندان امانتند و والدین مالک نیستند

«دیدگاه به فرزندان به عنوان امانت باعث می گردد تا این والدین خودشان را مالک ندانند و در نتیجه فرزندان شان را در راستای اهداف الهی تربیت کنند» درک والدگری به عنوان یک وظیفه الهی و آینده محور دیگر مقوله سازمان دهنده بود که از مصاحبه با مشاوران استخراج شد. مشاوران معتقد بودند حتی در آیین های دیگر نیز همچون مسیحیت و نه تنها فرهنگ اسلامی والدگری و تربیت فرزند همواره برای افراد خردمند یک وظیفه الهی است همچنین مشاوران بر این باور بودند که خردمندی از طیفی پیروی می کنند والدینی که به خدا معتقدند ولی در تربیت فرزند خود را علت می دانند نه عامل حتی اگر چندان خدا را در تربیت فرزندان دخیل ندانند

• تربیت فرزندان راهی است برای عبور رحمت الهی به سایر انسان-

ها از طریق والدین

«خداوند رحیم و رحمان است و یکی از تجلی های رحمتش آفرینش

انسان است و این کانال بروز رحمت الهی فرزندآوری می شود»

• والدین مسئولند نه مربی بنابراین خودشان را عاملی در راستای

دستورات پروردگار می دانند

«والد خردمند خودش را مسئول می داند و می داند که پروردگار مربی

واقعی است و بندگانش را رها نمی کند و آن ها فقط طبق دستور العمل مربی

باید عمل کنند»

• والدین برای رشد فرزندان و تربیت آنان باید بتوانند به هنگام

بحران ها به نیروی برتر متکی باشند

نیست. این مقوله سازمان دهنده حاوی دو کدبندی پایه بود که عبارت بودند از:

- داشتن چرایی مهم برای فرزندآوری و فرزندپروری
- «اینکه چرا والدین خردمند بچه دار می‌شوند و چرا سایر والدین بچه‌دار می‌شوند کاملاً متفاوت است ممکن است استدلال‌های احساسی هم داشتند ولی اصل ماجرا آن است که آنان استدلال‌های مهم‌تری دارند برای مثال میل به رشد و تعالی بیشتر به کمک فرزندآوری درست مانند درختی که رشدش در میوه دهی است»

- قدرت تحمل دشواری‌های فرزندپروری به خاطر درک معنای والدگری

«فرزندپروری فعالیتی دشوار است و گاه بحرانی و گاه خطرناک و نه تنها ممکن است توام با استرس باشد بلکه ممکن است با استرس و فشار نیز همراه باشد و باعث پریشانی گردد و لازم باشد تا مادر بتواند پریشانی را تحمل کند» و معنای قوی آن‌ها به آنان در این وادی کمک می‌کند»

۲-۲- برخورداری از ارزش‌های والدگری دیگر مقوله سازمان دهنده در این مقوله سازمان دهنده بود که نشان می‌داد والدین خردمند برای موضوعات مرتبط با والدگری ارزش قائل هستند و ارزش‌هایشان با معنا، اهداف و رفتارهای فرزندپروری‌شان در تضاد نیست. این مقوله سازمان دهنده شامل کدبندی‌های پایه‌ای زیر بود:

- داشتن بایدها و نبایدهای والدگری برگرفته از معنای والدگری
- «این دسته از والدین ارزش‌هایی را انتخاب می‌کنند که در تضاد با معنای آن‌ها نباشد برای مثال فرض کنید معنای زندگی‌ش می‌شود موفقیت فرزندانش دیگر نمی‌توان ارزشش رشد فردی خودش باشد و باید زمانش و انرژی‌ش را بیشتر صرف فرزندش کن»
- مصمم بودن بر ارزش‌های والدگری پرورش انسان با کرامت

«والدین به هنگام تربیت فرزندان با مشکلات و مصائب گوناگونی روبه رو می‌شوند و در این حالت این والدین با تکیه بر نیروی الهی بحران‌های فرزندپروری را پشت سر می‌گذارند»

- بهترین سرنوشت در دستان خداست و کافی است آنان وظایفشان را به درستی انجام بدهند
- «ارتباط آنان دائماً با خدا حفظ و برقرار می‌شود زیرا فرزندپروری برای آنان فعالیتی است برای ارتباط با خدا و دعا کردن و خواستن بهترین‌ها برای فرزندشان یکی از عادات نیک فرزندپروری آنان است»

- فرزندان متعلق به آینده هستند

«والدین خردمند زمان حال را بستر آینده می‌دانند و در واقع همیشه حال را مزرعه آینده می‌دانند و می‌دانند که بهترین کشت و کارها در زمان حال به بهترین محصولات در آینده ختم می‌گردد و برعکس»

دومین مقوله سازمان دهنده در این تحلیل‌ها مولفه‌های والدگری خردمندی بود (با مقوله‌های سازمان‌دهنده داشتن معنای عاقبت نگر، برخورداری از ارزش‌های والدگری خردمندانه و داشتن اهداف والدگری خردمندانه) علت انتخاب این عنوان این بود که این مقوله سازمان دهنده نشان می‌داد که والدگری خردمندانه سه بعد مهم معنا، ارزش و هدف دارد که گرچه ممکن است از آن خودآگاه نباشند ولی در رفتارهای والدگری‌شان وجود دارد و همگی مبتنی بر خردمندی هستند. در ادامه هر یک از مقوله بندی‌های سازمان دهنده به همراه کدبندی‌های پایه آن آمده است.

داشتن معنای والدگری خردمندانه: این مقوله سازمان دهنده نشان می‌داد که این والدین چرایی مناسبی برای فرزندپروری دارند یعنی می‌دانند از فرزندپروری چه می‌خواهند و چرا چنین کاری می‌کنند. این کار باعث می‌گردد تا در شرایط دشوار فرزندپروری نیز دوام بیاورند و ادامه بدهند. در بین این والدین، چرایی محکم و پایدار است و موضوعات پیش پا افتاده و بی ارزش

غفرزندش بیاموزد که انرژی و زمانش را صرف چه موضوعات مهمی کند و از کنار موضوعات بی ارزش بگذرد»

۳- سومین مقوله سازمان دهنده که از مصاحبه با مشاوران استخراج شد روش‌های والدگری خردمندانه یا شیوه‌های والدگری خردمندانه نام گرفت که مقولات سازمان دهنده آن عبارت بودند از: روش‌های ارتباطی، روش‌های رفتاری و روش‌های اجتماعی. علت انتخاب این عنوان آن بود که مشاوران معتقد بودند این والدین برای تربیت فرزندان خود از سه روش عمده‌ی ارتباطی، رفتاری، اجتماعی و شناختی. که در ادامه هر یک به طور مجزا توضیح داده شده است.

روش‌های ارتباطی یکی از مقوله‌های سازمان دهنده بود که در کنار سایر مقولات این مقوله سازمان دهنده را تشکیل داد که نشان می‌داد والدین خردمند ارتباطات بسیار مناسبی با فرزندان خود دارند. این ارتباطات به نحوی است که باعث می‌گردد تا شرایط انضباطی برای فرزند فراهم شود و به زعم مشاوران این مهمترین پایه فرزندپروری خردمندانه در عمل است. که شامل کدهای پایه‌ای زیر بود:

• برقراری ارتباط حمایتی

«آنان به موقع می‌توانند در مراحل رشد و متناسب باسن از فرزندان خود حمایت کنند این حمایت نه شدید است و نه اندک و به میزانی است که کودک در کنار والدین خود احساس امنیت می‌کند»

• برقراری ارتباط گرم

«ارتباط والدین با فرزند سرد نیست یعنی بازی، شادی، بازیگوشی و عشق ورزی و ابراز محبت بین آنان جاری و سای است»

• برقراری ارتباط مشورتی

«آنان متناسب با فرزند خود گاهی او را طرف مشورت خود قرار می‌دهند این کار در نوجوانی به اوج خود میرسد»

«این والدین بر تصمیم خود مصمم هستند و ارزش‌هایی دارند پایدار و با ثبات نه اینکه امروز موفقیت فرزندشان ارزشمند باشد و فردا بی ارزش»

• تاکید بر ارزش‌های ماندگار و فناپذیری در والدگری

«والدین خردمند نسبت به سایر والدین در فرزندپروری خود همواره به این مهم اندیشه می‌کنند که کدام ارزش‌ها فانی است و کدامیک باقی برای مثال پرورش روحیه قدردانی در فرزندان یک ویژگی باقی است ولی پرورش روحیه منفعت طلبی یک روحیه یا ویژگی دروسر سازی است که در بلندمدت باعث دور شدن از سایر افراد می‌گردد»

داشتن اهداف والدگری خردمندانه دیگر مقوله سازمان دهنده در این مقوله سازمان دهنده بود که نشان می‌داد این والدین به دنبال اهدافی هستند که در راستای ارزش‌ها و معنایشان است و به آن نیز پایبند و متعهدند و در راستای آن گام بر میدارند. این مقوله سازمان دهنده شامل کدهای پایه‌ی زیر بود:

• از فضائل اخلاقی برخوردار باشد

«والد خردمند حتما برای فرزندانش برنامه و هدف دارد و این اهداف نیز خردمندانه هستند مثلا نمیگوید میخواهم فرزندانم پولدار شوند یا دکتر یا مهندس شود بلکه میخواهد هر چه می‌شوند به فضائل اخلاقی متصف باشند»

• خصومت و کینه نداشته باشد

«والد خردمند فرزندش را عاری از خشم و کینه به عنوان دو هیجان منفی پرورش می‌دهد و در عوض او را امیدوار و خوش بین تربیت می‌کند زیرا می‌داند با چنین منشی در زندگی به آسانی به جلو حرکت می‌کند»

• گذشت و بخشش داشته باشد

«یکی از خواص نگران کننده این دنیا آن است که هر آن می‌تواند مسافران را در موضوعات مختلف گیر بیندازد والد خردمند خودش الگویی برای دسته‌بندی مطالب مهم و بی اهمیت است و همچنین می‌تواند به

• برقراری ارتباط محترمانه

«والدین خردمند به طور مناسب از رقابت به عنوان یک راهبرد اصلاحی

«در رابطه آنان با فرزندشان ارزشمندی درک می‌گردد و به گونه‌ای با او رفتار می‌شود که حریم‌ها توسط فرزند فهمیده شود»

و خودآگاهی استفاده می‌کنند تا از این طریق امکان رشد مثبت فراهم گردد و آنان به الگوهای مثبت توجه کنند»

روش‌های رفتاری یکی از مقوله‌های سازمان دهنده بود که در کنار سایر مقولات این مقوله سازمان دهنده را تشکیل داد؛ که نشان می‌داد والدین خردمند ارتباطات بسیار مناسبی با فرزندان خود دارند. این روش‌ها برای ایجاد و تحکیم شرایط انضباطی برای فرزند استفاده می‌شود. که شامل کدهای پایه‌ای زیر بود:

• مقایسه اجتماعی

«گاهی والدین برای اینکه روحیه تلاشگری و رشد را در فرزندان فراهم شود فرزندان را با سایر همسالان مقایسه می‌کنند تا در فرزندان انگیزش بیرونی ایجاد کنند»

• محروم سازی از برخی امکانات

«به احاط اجتماعی آنان به خوبی می‌دانند که محیط‌ها چه اثری روی فرزندان دارند پس می‌کوشند تا فرزندان خود را به محیط‌های آموزشی هدایت کنند که با اهداف تربیتی آن‌ها هماهنگ است»

«محروم سازی به این معنا که برای فراهم شدن شرایط انضباطی گاهی برخی امکانات را حذف می‌کنند یا تهیه نمی‌کنند»

• قانون گذاری

روش‌های شناختی. یکی دیگر از مقوله‌های سازمان دهنده بود که در کنار سایر مقولات این مقوله سازمان دهنده را تشکیل داد؛ که نشان می‌داد والدین خردمند در کنار سایر روش‌های تربیتی می‌کوشند تا قدرت تحلیل و شناخت فرزند خود را بهبود ببخشند هدف از این کار از دست ندادن مسیر صحیح زندگی است که شامل کدهای پایه‌ای زیر بود:

«یکی از وجوه مهم زندگی و فرزندپروری خردمندانه تلاش برای ایجاد نظم روزمره بر زندگی فرزندان از طریق قوانین روشن، واضح و با ثبات است.»

• تشویق و ترغیب

• شرکت دادن کودک در فعالیت‌های شناختی
«توجه به رشد شناختی کودک باعث می‌گردد تا والدین به این مهم توجه ویژه داشته باشند و بکوشند تا او را وارد روندها و فعالیت‌های شناختی کنند»

• تشویق و ترغیب
«رفتارهای مناسب فرزندان در این خانواده‌ها دیده میشود و تشویق می‌گردد»

• شرکت دادن کودک در فعالیت‌های فرهنگی

«حفظ شعر، قرآن، کلاس‌های داستان خوانی رفتن به مسجد و کارهایی که هدف آن انتقال فرهنگ است مورد توجه این والدین است»

روش‌های اجتماعی. یکی دیگر از مقوله‌های سازمان دهنده بود که در کنار سایر مقولات این مقوله سازمان دهنده را تشکیل داد؛ که نشان می‌داد والدین خردمند در کنار سایر روش‌های تربیتی گاهی توجه فرزندان خود را به سوی خارج از خودشان جلب می‌کنند تا از رهگذر توجه به دیگران درک بهتری از جایگاه خود به دست آورند. هدف از این کار رشد و استفاده از امکانات و بهبود روحیه قدردانی است که شامل کدهای پایه‌ای زیر بود:

• بحث و گفتگو با فرزند

«هنر گفتگو کردن، متقاعد کردن و غنی سازی گفتگوها را با پرسش و پاسخ‌های مناسب را دارند»

• ایجاد رقابت در فعالیت‌های مثبت

«عاقبت اندیشی ضرورت مهم خردمندی است طبیعتاً در هر اقدام والدگری به عاقبت و آینده آن عمل نیز فکر می‌کند و این کار را نیز به فرزندان خود به طور مستقیم و غیرمستقیم می‌آموزد»

• مقتدر بودن

«انجام رفتار به جا و گفتار به جا در تربیت، داشتن قوانین روشن و مشخص و پایبندی به آنان باعث می‌گردد تا والدین اقتدار داشته باشند»

• داشتن روحیه پرورش دهنده

«یکی از ویژگی‌های جالب این والدین آن است که پرورش استعداد و توانمندی‌های دیگران علاقه مند و می‌توانند برای این کار سرمایه‌گذاری زمانی و انرژی داشته باشند»

پنجمین مقوله والدگری در بین این والدین طبق تحلیل مصاحبه‌های با مشاوران محتوای والدگری بود که حاوی دو مقوله سازمان دهنده والدگری برای شرایط دشوار و والدگری برای زندگی روزمره بود. علن انتخاب چنین شرایطی آن بود که مشاوران معتقد بودند که والدگری خردمندانه شامل اهدافی بلندمدت است که در زندگی فرزندان‌شان سودمند است. در ادامه هریک از مقوله‌های سازمان دهنده به همراه کدبندی‌های پایه آن آمده است:

والدگری برای شرایط دشوار یکی از مقولات سازمان دهنده بود که در شکل‌گیری محتوای مقوله سازمان دهنده والدگری موثر بود که نشان می‌داد والدین خردمند می‌دانند که دنیا همیشه بر یک مدار نمی‌چرخد و فرزندان‌شان مهارت‌های لازم برای روبه‌رو شدن با شرایط دشوار را باید داشته باشند. این مقوله سازمان دهنده شامل کدبندی‌های پایه زیر بود:

• آموزش مدیریت هیجانات

«این والدین به خوبی می‌دانند که زندگی موفق نیاز دارد تا افراد در شرایط دشوار بتوانند هیجانان‌شان را مدیریت کنند و زندگی‌ای عاقلانه را پی بگیرند»

• فراهم کردن موقعیت‌های چندرسانه‌ای رشد شناختی مانند فیلم و کتاب

«کتاب، کلیپ، فیلم و سینما نیز برای این دست والدین نیز وسیله‌ای است برای رشد شناختی بنابراین ضمن استفاده از این ابزارها برای رشد شناختی فرزندان‌شان هشیارند که این ابزارها آنان را از اهداف تربیتی‌شان دور نکند.»

چهارمین مقوله سازمان دهنده از داده‌های حاصل از مصاحبه، ویژگی‌های والدین خردمند بود که نشان می‌داد این دست از والدین دارای دو دسته ویژگی‌های بین فردی و درون فردی هستند که کمک می‌کند تا بتوانند خردمندانه عمل کنند. هریک از دو مقوله سازمان دهنده مذکور شامل کدهای پایه‌ای بودند که در زیر آمده است:

ویژگی‌های درون فردی در بین والدین خردمند به صفات پایدار آنان اشاره داشت که در زیر هریک آمده است

• داشتن صبر در والدگری

«این والدین به طور کلی در زندگی و ابعاد مختلف آن صبورند، صبر باعث می‌شود هیجان مدار نباشند و در فرزندپروری از حداقل خشم استفاده کنند»

• برخورداری از منبع عشق عمیق

«خرد در بین این گروه باعث می‌گردد تا برای عشق ورزی اهمیت قائل باشند این منبع در آنان درونی است و به رفتارهای دیگران بستگی ندارد؛ و از فضائل اخلاقی آنان به حساب می‌آید»

• برخورداری از توانمندی خودتنظیمی در مقام والد

«یکی از تظاهرات خرد آن است که فرد می‌تواند خودش را و اهدافش را و برنامه‌هایش را به درستی در زندگی تنظیم نماید این والدین در خصوص تکالیف والدگری نیز همین‌گونه هستند»

• عاقبت اندیشی

حل مسئله را به فرزندان خودشان آموزش دهند در واقع آنان خودشان حلال مسئله هستند و طبیعتاً این خصلت در فرزندان نیز پرورش می‌یابد»

به منظور پاسخگویی به این سوال که بسته‌ی آموزشی والدگری خردمندانه از چه مولفه‌هایی تشکیل شده است؟ از روش شش مرحله‌ای یوسفی و گلپرور (۲۰۲۳) برای تدوین بسته استفاده شد که در ادامه آمده است (Yousefi & Golparvar, 2023).

گام اول: در این مرحله تیم پژوهش مفاهیم و خرده مفاهیم مستخرج از تحلیل مضمون مصاحبه‌های مشاوران در خصوص والدگری خردمندانه را چندین بار بررسی کردند و از بین مفاهیم مستخرج اصول زیربنایی والدگری خردمندانه محتوای والدگری (با کدهای سازمان دهنده والدگری برای شرایط دشوار و والدگری برای زندگی روزمره) (۳) ترکیبات والدگری خردمندانه (با کدهای سازمان دهنده معنای والدگری، ارزش‌های والدگری، اهداف والدگری) (۴) روش‌های والدگری (با کدهای سازمان دهنده روش‌های رفتاری، اجتماعی و ارتباطی) و (۵) ویژگی‌های والدخردمند (با کدهای سازمان دهنده ویژگی‌های درون فردی و ویژگی‌های بین فردی) و کلیه‌ی موقلات سازمان دهنده آن را انتخاب کردند.

گام دوم: در این مرحله تیم پژوهش مقولات سازمان دهنده و سازمان دهنده از تحلیل مضمون مصاحبه با مشاوران در خصوص والدین خردمند را چندین بار بررسی کردند و از بین مفاهیم مستخرج سازوکارهای فرزندپروری مرتبط را انتخاب کردند.

گام سوم: در این مرحله تیم پژوهش بر اساس مضامین منتخب آموزش-های والدگری را آماده کردند.

گام چهارم: در این مرحله تیم پژوهش به مشخص‌سازی تعداد جلسات و زمان مورد نیاز برای هر مبحث و اولویت بندی مباحث را مشخص کردند و تصمیم برآن شد تا یک جلسه به معرفی دوره نوجوانی و انواع والدگری،

و می‌کوشند تا برای فرزندان‌شان الگو باشند و به هنگام روبه رو شدن با شرایط دشوار هیچانی نیز آن را آموزش دهند.

• آموزش تاب آوری

«فرزندان باید بتوانند ضمن عبور از موقعیت‌های دشوار بکوشند تا دوباره خود را بازیابی کنند و این کار به تاب آوری نیاز دارد والدین خردمند نه تنها قادر به چنین کاری هستند بلکه می‌توانند با صبر و حوصله و بدون مداخله زود رس در زندگی فرزندان این صفت را در آنان پرورش دهند

والدگری برای زندگی روزمره دیگر مقوله سازمان دهنده بود که نشان می‌داد والدین با ایجاد صفاتی در فرزندان می‌کوشند تا به زندگی آنان سازمان بدهند.

• پرورش معنویت و دین داری

«والدین خردمند می‌دانند که دین و دینداری برای فرزندان چراغ راهی است که نه تنها برای آنان حکم قطب نما را دارد بلکه می‌تواند چون دژ محکمی در مقابل رفتارهای پرخرد از آنان مراقبت کند»

• پرورش امیدواری و خوش بینی

«امید و خوش بینی بخش مهمی از خردمندی است و طبیعتاً در والدگری نیز خودش را نشان می‌دهد و این امر مهم مورد توجه والدین خردمند است که چراغ امید و خوش بینی را در فرزندان خود روشن نگه دارند»

• ایجاد برنامه روزمره زندگی

«سعی و تلاش برای ایجاد برنامه روزمره از ساعت خواب گرفته تا موقع انجام تکالیف و بسیاری از رفتارهای کوچک و بزرگ دارای برنامه منعطف است و از یک برنامه منعطف پیروی می‌کند»

• آموزش حل مسئله

«به هر حال در حین والدگری والدین با شرایطی روبه رو می‌شوند که مقابله آنان را می‌طلبد و آنان می‌کوشند تا با برخوردهای آرام و تاملی قدرت

دوره اول، شماره سوم

دو جلسه به معنا و ارزش‌های خردمندانه والدگری پرداخته شود و شش جلسه بعدی به اهداف مهم والدگری یعنی (پذیرش، نظارت، حمایت، مدیریت هیجانات، تاب آوری و حل مسئله و خوش بینی و امیدواری) پرداخته شود. در این مرحله مشخص شد که زمان هر جلسه، نود دقیقه به همراه یک استراحت ده دقیقه‌ای باشد و از روش‌های رفتاری و تنظیم هیجان به عنوان فنون اصلی استفاده شد.

گام پنجم: در این گام تدوین و آماده سازی محتوای بسته‌ی آموزشی براساس خط‌مشی‌های APA (تعاریف رفتاری، تعیین اهداف، راهبردها و فنون برای هر جلسه) تحت نظارت اساتید راهنما و مشاور انجام شد.

گام ششم: در این مرحله اعتباریابی فرآیند و محتوای بسته‌ی آموزشی توسط متخصصین والدگری انجام شد. جدول زیر محتوا و فرآیند بسته‌ی آموزش والدگری خردمندانه را نشان می‌دهد. به منظور انجام این کار اعتبار

محتوای بسته‌ی آموزشی والدگری خردمندانه از هفت نفر مشاوره خانواده متخصص والدگری خواسته شد تا روی طیف پنج درجه‌ای لیکرت، محتوای بسته را بر اساس سوالات ارزیابی محتوا بررسی کنند و از آن‌ها درخواست شد تا پس از مطالعه، نظرات‌شان را راجع به ساختار، فرایند و محتوای هر یک از جلسات، در قالب پرسشنامه‌ی نظرسنجی که به همراه بسته‌ی آموزشی تدوین شده بود و در اختیار هر یک از آنان قرار گرفته بود، ارائه کنند. در مرحله‌ی بعد، نظرات تخصصی هفت متخصص بررسی شده و نظرات اصلاحی آن‌ها درباره‌ی بسته‌ی آموزشی اعمال شد و بسته‌ی نهایی آموزش آماده شد. توافق متخصصان درباره‌ی فرایند، زمان، ساختار، محتوا و تمرین-های بسته‌ی آموزشی، محاسبه گردید و اعتبار محتوا ۰/۹۸ به دست آمد. در کل نتایج نشان دادند مدل و بسته مستخرج دارای اعتبار محتوایی می‌باشد.

جدول ۳. خلاصه بسته‌ی آموزش والدگری خردمندانه

جلسه	هدف، محتوا، فنون، تکلیف
جلسه اول	هدف: آشنایی با دوره نوجوانی آشنایی با انواع والدگری محتوا: شرکت کنندگان با ویژگی‌های جسمانی، شناختی و روانی نوجوان و نیازهایش، آشنایی با سه والدگری مستبدانه، آشفته و مقتدرانه و معرفی والدگری خردمندانه آشنا گردند.
دوم	تکلیف: نظارت بر والدگری و تشخیص نوع آن هدف: آشنایی با چگونگی والدگری خردمندانه محتوا: شرکت کنندگان با ابعاد والدگری خردمندانه آشنا شوند، همچنین دو گروه والدین باغبان و نجار را بشناسند و اهمیت معنا در والدگری را درک کنند بر اساس آنچه آموختند در والدگری خودشناسی انجام دهند.
سوم	تکلیف: نظارت بر معنا و چرایی والدگری هدف: آشنایی با ارزش‌های والدگری خردمندانه محتوا: شرکت کنندگان ارزش‌ها را بشناسند و بدانند چگونه بر والدگری اثر می‌گذارد و آشنایی با ارزش‌های والدگری خردمندانه و نقش آن در تربیت فرزندان
چهارم	تکلیف: نظارت بر ارزش‌های والدگری و جایگزین کردن ارزش‌های خردمندانه با سایر ارزش‌ها هدف: آشنایی با اهداف والدگری خردمندانه و شرایط اهداف مناسب محتوا: شرکت کنندگان با اهداف والدگری در حوزه پذیرش و برقراری ارتباط آشنا و شیوه‌های آن را بشناسند و بدانند.
پنجم	تکلیف: نظارت بر اهداف والدگری در حوزه پذیرش و برقراری ارتباط هدف: آشنایی با چگونگی قانون گذاری و نظارت در والدگری خردمندانه محتوا: شرکت کنندگان بدانند که چگونه در والدگری قانون گذاری و نظارت بر قوانین در نوجوانی انجام می‌گردد.
	تکلیف: نظارت بر قانون گذاری در والدگری خردمندانه

ششم	هدف: آشنایی با چگونگی آموزش مدیریت هیجان‌ها برای نوجوانان در نوجوانی محتوا: شرکت کنندگان با چگونگی شناخت و مدیریت هیجان‌ها در والدگری خردمندان برای نوجوانان آشنا شوند تکلیف: نظارت بر آموزش مدیریت هیجان‌ها در والدگری خردمندان
هفتم	هدف: آشنایی با مهارت حل مسئله و تاب‌آوری در والدگری خردمندان نوجوانان محتوا: شرکت کنندگان با شیوه آموزش حل مسئله و تاب‌آوری در حین والدگری خردمندان آشنا گردند. تکلیف: نظارت بر آموزش حل مسئله و تاب‌آوری در والدگری خردمندان
هشتم	هدف: آشنایی با آموزش معنویت و خوش بینی و پرورش شناختی نوجوان در والدگری خردمندان محتوا: شرکت کنندگان با آموزش معنویت، خوش بینی و پرورش شناختی نوجوان در والدگری خردمندان آشنا گردند. هدف: نظارت بر آموزش معنویت، خوش بینی و پرورش شناختی در والدگری خردمندان به نوجوان

بحث و نتیجه‌گیری

اشاره کرد: هاشمی و همکاران (۲۰۲۴) بسته آموزشی مبتنی بر فرزندپروری مبتنی بر نظریه خودتعیین‌گری (Hashemi et al., 2024)، انجم شعاع و همکاران (۲۰۲۴) به تدوین بسته آموزشی والدگری تاملی تطبیق‌یافته (Anjomshoaa et al., 2024)، ساطوریان و همکاران (۱۴۰۰) بسته آموزشی والدگری نوجوان مبتنی بر منابع اسلامی (Sattourian et al., 2021)، خوانساری و همکاران (۲۰۲۳) بسته آموزشی والدگری مبتنی بر انسان سالم (Khansari et al., 2023)، حیدری و همکاران (۲۰۲۳) بسته آموزشی رشد مسیرشغلی (Heydari et al., 2023b)؛ سعادت و همکاران (۲۰۲۰) اثربخشی آموزش والدگری مردان موفق ویژه پسران نوجوان را تهیه کرده‌اند (Saadati et al., 2020) اما بررسی بانک‌های اطلاعاتی نشان داد تا کنون پژوهشی با این عنوان انجام نشده و به چاپ نرسیده است.

در تبیین استخراج مقوله‌ی اصول زبربنایی والدگری خردمندان (با کدهای سازمان‌دهنده درک فرزندان به عنوان یک امانت، درک والدگری به عنوان یک وظیفه الهی) علت انتخاب این عنوان آن بود که مادران معتقد بودند که به طور کلی خردمندی اشاره به این دارد که فرد عاقل همواره به دنبال آن است تا با نیرویی قوی تر در ارتباط باشد. می‌توان گفت به نظر می‌رسد در بین مادران جامعه مورد مطالعه خردمندی بیشتر یک ویژگی الهی و توحیدی است در واقع این سبک فرزندپروری بیشتر یک موضوع اعتقادی بود در وهله اول

این پژوهش با هدف تدوین بسته‌ی آموزش والدگری خردمندان انجام شد. به منظور انجام این پژوهش از سنت پژوهش کیفی به روش تحلیل مضمون کلازک و براون استفاده شد و با هشت مادر که به زعم مدیر و مشاور مدرسه توانسته بودند فرزندان خردمندی را بر اساس ملاک‌های نوجوان خردمند تربیت کنند انتخاب شدند. نتایج نشان داد که والدگری خردمندان از پنج مولفه تشکیل شده است که عبارت است از: ۱) اصول زبربنایی والدگری خردمندان (با کدهای سازمان‌دهنده درک فرزندان به عنوان یک امانت، درک والدگری به عنوان یک وظیفه الهی)، محتوای والدگری (با کدهای سازمان‌دهنده والدگری برای شرایط دشوار و والدگری برای زندگی روزمره)، ۳) ترکیبات والدگری خردمندان (با کدهای سازمان‌دهنده معنای والدگری، ارزش‌های والدگری، اهداف والدگری) ۴) روش‌های والدگری (با کدهای سازمان‌دهنده روش‌های رفتاری، اجتماعی و ارتباطی) و ۵) ویژگی‌های والدخردمند (با کدهای سازمان‌دهنده ویژگی‌های درون فردی و ویژگی‌های بین فردی).

تا کنون پژوهش‌هایی به موضوع تدوین بسته‌های والدگری پرداخته‌اند یا بسته‌های والدگری را آزمون کرده‌اند و هر یک کوشیده‌اند به ضرورتی از نیازهای والدگری پاسخ دهند از جمله این پژوهش‌ها می‌توان به این موارد

بر نظریه انسان سالم (Khansari et al., 2023) فرزندپروری مبتنی بر نظریه سلیگمن (Dehkordi et al., 2023; Moradi et al., 2022) و والدگری ذهن آگاهانه (Arshadi et al., 2023) مورد توجه قرار گرفته است.

محتوای والدگری دیگر مقوله فراگیر بود که دو مقوله سازمان دهنده آماده کردن فرزند برای روزمره‌های زندگی و روزهای دشوار زندگی را در بر می‌گرفت. آموزش مدیریت هیجانات به فرزند، آموزش تاب آوری، پرورش معنویت و دین داری، پرورش امیدواری و خوش بینی، ایجاد برنامه روزمره زندگی، و آموزش حل مسئله از ویژگی‌های این والدین در محتوای والدگری آنان بود؛ این یافته‌ها با یافته‌ها لو و همکاران (۲۰۲۳) در خصوص تاثیر والدگری بر قدرت حل مسئله (Lo et al., 2023)؛ یافته‌زیمبر-گمبک و همکاران (۲۰۲۲) در خصوص اثر والدگری بر تنظیم هیجان (Zimmer-Gembeck et al., 2022) و بروکس (۲۰۲۳) در زمینه نقش والدین در تاب آوری (Brooks, 2023) هماهنگ است.

دیگر مقوله فراگیر مستخرج از داده‌ها روش‌های والدگری خردمندانه بود که مقولات سازمان دهنده آن عبارت بودند از: روش‌های ارتباطی، روش‌های رفتاری و روش‌های اجتماعی. علت انتخاب این عنوان آن بود که مادران معتقد بودند این والدین برای تربیت فرزندان خود از سه روش عمده‌ی ارتباطی، رفتاری، اجتماعی و شناختی. محروم سازی از برخی امکانات، قانون گذاری، تشویق و ترغیب، ایجاد رقابت در فعالیت‌های مثبت، مقایسه اجتماعی، انتخاب محیط‌های آموزشی نزدیک به اهداف تربیتی، شرکت دادن کودک در فعالیت‌های شناختی، شرکت دادن کودک در فعالیت‌های فرهنگی، بحث و گفتگو با کودک، فراهم کردن موقعیت‌های چندرسانه‌ای رشد شناختی مانند فیلم و کتاب از جمله این روش‌ها بودند. این یافته نشان می‌دهد که فرزندپروری این والدین با بسیاری از دیگر سبک‌های فرزندپروری وجوه مشترکی در دستیابی به هدف دارد و شاید عمده ترین تفاوت این والدین با سایر والدین در این

بنابراین آنان فرزندان خود را به عنوان امانت الهی و فرزندپروری یک وظیفه الهی می‌دانستند به این ترتیب فرزندپروری آنان برآمده از نگرش توحیدی بود بنابراین تربیت فرزندان را راهی برای عبور رحمت الهی از وجود خودشان به سایر انسان‌ها از طریق والدگری می‌دانستند؛ والدین مسئولند نه مربی بنابراین خودشان را عاملی در راستای دستورات پروردگار می‌دانند؛ معتقد بودند برای رشد فرزندان و تربیت آنان باید بتوانند به هنگام بحران‌ها به نیروی برتر متکی باشند؛ در نهایت بهترین سرنوشت در دستان خداست و کافی است آنان وظایفشان را به درستی انجام بدهند؛ فرزندان متعلق به آینده هستند؛ فرزندان متعلق به خداوند هستند نه والدین؛ فرزندان هدیه الهی هستند و ارزشمند؛ بر تربیت انسانی شریف تاکید دارند؛ از هرگونه خشونت خودداری می‌کنند و فرزندان را امانت الهی می‌دانستند و والدین مالک نیستند. این یافته‌ها با یافته‌های فریدمن (۲۰۱۲)، وینک و دیلون (۲۰۱۳) و پاچاریناتو و همکاران (۲۰۲۲) که پیوند نزدیک خردمندی را با دیدگاه مذهبی گزارش کرده‌اند همسو است (Friedman, 2012; Pajarianto et al., 2022; Wink & Dillon, 2013).

ترکیبات والدگری خردمندانه با کدهای سازمان دهنده معنای والدگری، ارزش‌های والدگری، اهداف والدگری این مقوله نشان می‌داد که این والدین در فرزندپروری معیارهای روشن و مشخص دارند؛ درواقع برای فرزندپروری چرایی مهم دارند؛ قدرت تحمل دشواری‌های فرزندپروری به خاطر درک معنای والدگری را داشته و از بایدها و نبایدهای والدگری برگرفته از معنای والدگری، مصمم بودن بر ارزش‌های والدگری پرورش انسان با کرامت، تاکید بر ارزش‌های ماندگار و فناناپذیری در والدگری که نشان از فرزندپروری با معنا بود برخوردار بودند و درصدد بودند تا فرزندان داشته باشند که از فضائل اخلاقی برخوردار باشند، خصومت و کینه نداشته باشند و از اشتباهات دیگران بگذرد. این ترکیبات مهم در سایر فرزندپروری‌ها از جمله فرزندپروری مبتنی

و به تایید هفت استاد دانشگاه رسید که نشان داد این بسته از اعتبار محتوایی برخوردار است. در تبیین این یافته می توان گفت در وهله اول مراحل استخراج بسته‌ی آموزشی به شکل دقیق و معتبر اجرا شد و سپس طرح آموزش مستخرج به شکل دقیق مبتنی بر اهداف، محتوا و تکالیف طراحی شد. در واقع نحوه‌ی آماده‌سازی بخش کیفی، آماده‌سازی نتایج و طرح آموزشی و طراحی جدول به سبک طرح‌های آموزشی APA بود. همچنین آماده‌سازی کاربرگه برای هر جلسه متناسب با محتوای آموزشی کمک کرد تا هم محتوا و هم قالب اجرا مورد تایید مشاوران نوجوان قرار گیرد و اعتبار محتوا تایید شد.

به هر حال بر طبق این نتایج می توان گفت بسته آموزش والدگری از اعتبار محتوایی برخوردار است لازم به ذکر است طی یک پژوهش آزمایشی و در مقایسه با روشی دیگر اعتبار اجرایی این پژوهش نیز بررسی شد و نتایج حاکی از اعتبار اجرایی آن بود که در این مقال فرصت ارائه نتایج آن نیست. به هر حال این پژوهش مانند سایر پژوهش‌ها محدودیت‌هایی داشت از جمله اینکه گروه منتخب از طبقه متوسط بودند. همچنین پدران (همسران این مادران) نتایج این پژوهش را تایید نکردند. چنانچه بشود در سایر پژوهش‌ها محدودیت پژوهش را تکمیل کرد نتایج دقیق‌تر حاصل خواهد شد. در نهایت پیشنهاد می‌شود این آموزش‌ها در قالب کتابچه و یا آموزش‌های آنلاین یا آنلاین و یا به شکل حضوری به والدین آموزش داده شود.

تعارض منافع

در انجام مطالعه حاضر، هیچ‌گونه تضاد منافی وجود ندارد.

حمایت مالی

این پژوهش حامی مالی نداشته است.

موازین اخلاقی

ویژگی بود که هدف آنان پرورش فرزند خردمند بود. در همین راستا در سبک فرزندپروری مقتدرانه نیز این روش‌ها به کار می‌رود (Febiyanti & Rachmawati, 2021; Nur et al., 2021; Tiwari, 2022).

آخرین مقوله فراگیر مستخرج از داده‌ها ویژگی‌های والدخردمند با کدهای سازمان دهنده ویژگی‌های درون فردی و ویژگی‌های بین فردی بود که نشان می‌داد این دست از والدین دارای دو دسته ویژگی‌های بین فردی و درون فردی هستند که کمک می‌کند تا بتوانند خردمندانه عمل کنند. داشتن صبر در والدگری، برخورداری از منبع عشق عمیق، برخورداری از توانمندی خودتنظیمی در مقام والد و عاقبت اندیشی. برخی یافته‌های پژوهشی موید این یافته‌ها در والدینی هستند که در فرزندپروری موفقند (Coplan et al., 2009; Harpaz et al., 2021; Huver et al., 2010).

پس از استخراج جایابایی و جاگذاری مقولات در آموزش و به منظور آماده‌سازی بسته از روش شش مرحله‌ای یوسفی و گلپور (۲۰۲۳) استفاده شد و از بین مفاهیم مستخرج اصول زبربنایی والدگری خردمندانه محتوای والدگری (با کدهای سازمان دهنده والدگری برای شرایط دشوار و والدگری برای زندگی روزمره) (۳) ترکیبات والدگری خردمندانه (با کدهای سازمان دهنده معنای والدگری، ارزش‌های والدگری، اهداف والدگری) (۴) روش‌های والدگری (با کدهای سازمان دهنده روش‌های رفتاری، اجتماعی و ارتباطی) و (۵) ویژگی‌های والدخردمند (با کدهای سازمان دهنده ویژگی‌های درون فردی و ویژگی‌های بین فردی) و کلیه مقولات سازمان دهنده آن‌ها در آموزش‌ها گنجانده شد. برای ساختار بسته با توجه به مدل APA از ارائه بسته‌های آموزشی درمانی شامل تعاریف رفتاری، اهداف کلی، خرده اهداف و فنون و راهبردهای دستیابی به خرده اهداف و تکالیف تکمیلی استفاده شد. در کل ساختار بسته آموزشی به لحاظ فرآیند و قالب بندی مرتبط به روش APA و محتوای آن برگرفته از بخش کیفی و تحت نظر استاد راهنما و مشاور تهیه شد.

- Friedman, M. (2012). *A heart of wisdom: religion and human wholeness*. State University of New York Press. https://books.google.at/books?id=C0GPJlOnmZQC&printsec=copyright&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false
- Glatz, T., Lippold, M., Chung, G., & Jensen, T. M. (2024). A systematic review of parental self-efficacy among parents of school-age children and adolescents. *Adolescent Research Review*, 9(1), 75-91. <https://doi.org/10.1007/s40894-023-00216-w>
- Grossmann, I. (2017). Wisdom in context. *Perspectives on Psychological Science*, 12(2), 233-257. <https://doi.org/10.1177/1745691616672066>
- Harpaz, G., Grinshtain, Y., & Yaffe, Y. (2021). Parental self-efficacy predicted by parents' subjective well-being and their parenting styles with possible role of help-seeking orientation from teachers. *The Journal of psychology*, 155(6), 571-587. <https://doi.org/10.1080/00223980.2021.1926896>
- Hashemi, H., Sadipour, E., Sheivandi chaliceh, K., Dortaj, F., & Asadzadehdehraei, H. (2024). Evaluating the effectiveness of parenting training package based on the self-determination theory on parenting self-efficacy. *Journal of Psychological Science*, 22(132), 59-74. <https://psychologicalscience.ir/article-1-2050-en.html>
- Heydari, R., Yousefi, Z., & Mahdad, A. (2023a). Comparison of the Effectiveness of Career Path Development Parenting with Attachment-Based Parenting on Mothers' Mental Health and Parenting Orientation. *Journal of Assessment and Research in Applied Counseling (JARAC)*, 5(3), 136-144. <https://doi.org/10.61838/kman.jarac.5.3.18>
- Heydari, R., Yousefi, Z., & Mahdad, A. (2023b). How to Prepare Own Child for Career Path Success? Analyzing the Educational Components of Parents for Career Path Success from Childhood: A Sample of Qualitative Content Analysis. *Iranian Journal of Educational Sociology*, 6(2), 212-224. <https://doi.org/10.61186/ijes.6.2.212>
- Hughes, D. A., & Baylin, J. (2012). *Brain-based parenting: The neuroscience of caregiving for healthy attachment*. W.W. Norton. <https://psycnet.apa.org/record/2012-08857-000>
- Huver, R. M., Otten, R., De Vries, H., & Engels, R. C. (2010). Personality and parenting style in parents of adolescents. *Journal of adolescence*, 33(3), 395-402. <https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2009.07.012>
- Khansari, Z., Torkan, H., & Bahramipour, M. (2023). Comparing the Effectiveness of Parenting Based on the Healthy Human Theory (HHT) with Triple P-the Positive Parenting Program on Parenting stress and Psychological Capital of Mothers of Children aged 6 to 12 Years with Extrinsic Behavioral Disorders. *Islamic lifestyle with a focus on health*, 7(4), 1-18. https://www.islamiilife.com/article_185550.html?lang=en
- Lo, B. C. Y., Tang, C. M., Ng, T. K., & Wang, H. (2023). Authoritative parenting style and youth religiosity: The mediating role of problem-solving. In *Asian Spiritualities and Social Transformation* (pp. 145-159). Springer Nature Singapore. https://doi.org/10.1007/978-981-99-2641-1_9
- McVittie, J., & Best, A. M. (2009). The Impact of Adlerian-Based Parenting Classes on Self-Reported Parental Behavior. *Journal of Individual Psychology*, 65(3). <https://psycnet.apa.org/record/2009-23639-006>
- Moradi, M., Yousefi, Z., & Bahramipour, M. (2022). The effectiveness of Seligman parenting training on child abuse tendencies and parenting self-efficacy in mothers with a

در انجام این پژوهش تمامی موازین و اصول اخلاقی رعایت گردیده است.

مشارکت نویسندگان

در نگارش این مقاله تمامی نویسندگان نقش یکسانی ایفا کردند.

تشکر و قدردانی

از تمامی کسانی که در طی مراحل این پژوهش به ما یاری رساندند تشکر

و قدردانی می‌گردد.

References

- Anjomshoaa, B., Kimiaei, A., Seyed Mousavi, P., & Kareshki, H. (2024). Determination of the efficacy of an adapted parental reflective functioning program on the stress of anxious mothers. *Journal of Psychological Science*, 23(134), 73-88. https://psychologicalscience.ir/browse.php?a_id=2189&sid=1&slc_lang=en
- Ardelt, M. (2025). Wisdom predicts emotional intelligence and wise reasoning. *The Journal of Positive Psychology*, 20(1), 123-135. <https://doi.org/10.1080/17439760.2024.2322448>
- Arshadi, F. K., Hassani, F., & Entezar, R. K. (2023). Comparing the effectiveness of mindfulness-based parenthood intervention for mothers and self compassion intervention for girls on resilience of teenage girls having parent-child conflict in COVID-19 Pandemic. *Applied Family Therapy Journal (AFTJ)*, 4(3), 291-307. <https://doi.org/10.61838/kman.aftj.4.3.19>
- Braun, V., & Clarke, V. (2019). Reflecting on reflexive thematic analysis. *Qualitative research in sport, exercise and health*, 11(4), 589-597. <https://doi.org/10.1080/2159676X.2019.1628806>
- Brooks, R. B. (2023). The power of parenting. In *Handbook of resilience in children* (pp. 377-395). Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-031-14728-9_21
- Çakmak Tolan, Ö., & Bolluk Uğur, G. (2024). The relation between psychological resilience and parental attitudes in adolescents: A systematic review. *Current Psychology*, 43(9), 8048-8074. <https://doi.org/10.1007/s12144-023-04966-7>
- Coplan, R. J., Reichel, M., & Rowan, K. (2009). Exploring the associations between maternal personality, child temperament, and parenting: A focus on emotions. *Personality and individual differences*, 46(2), 241-246. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2008.10.011>
- Dehkordi, A. S., Yousefi, Z., & Torkan, H. (2023). Determining the effectiveness of Seligman's parenting style education package on mother-daughter conflicts. *Applied Family Therapy Journal (AFTJ)*, 4(1), 638-648. <https://doi.org/10.61838/kman.aftj.4.1.32>
- Febiyanti, A., & Rachmawati, Y. (2021). Is authoritative parenting the best parenting style? 5th International Conference on Early Childhood Education (ICECE 2020), <https://doi.org/10.2991/assehr.k.210322.021>

- history of child abuse. *Scientific Journal of Social Psychology*, 63(10), 17-31.
<https://sanad.iau.ir/en/Article/925393?FullText=FullText>
- Nur, H., Setyaningrum, P., & Novandita, A. (2021). Permissive, authoritarian, and authoritative parenting style and smartphone addiction on university students. *Journal of Educational, Health and Community Psychology*, 10(3), 419-431. <https://doi.org/10.12928/jehcp.v10i3.20620>
- Nusbaum, H. (2025). Understanding the Psychology of Practical Wisdom. *The Journal of Medicine and Philosophy: A Forum for Bioethics and Philosophy of Medicine*.
<https://doi.org/10.1093/jmp/jhae050>
- Pajarianto, H., Pribad, I., & Sari, P. (2022). Tolerance between religions through the role of local wisdom and religious moderation. *HTS Teologiese Studies/Theological Studies*, 78(4). <https://doi.org/10.4102/hts.v78i4.7043>
- Saadati, N., Yousefi, Z., & Golparvar, M. (2020). Presenting an educational model of the lived experience of successful men: Qualitative grounded theory study. *Applied Family Therapy Journal (AFTJ)*, 1(1), 69-99.
<https://www.journals.kmanpub.com/index.php/aftj/article/view/232>
- Sattourian, S. A., Ahmadi, M. R., Rafiei Honar, H., & Tahmasian, K. (2021). Parenting Components During Adolescence Based on Islamic Sources. *Islamic Journal of Women and Family Studies*, 9(2), 117-144.
<https://www.sid.ir/paper/1053387/en>
- Sawyer, S. M., Azzopardi, P. S., Wickremarathne, D., & Patton, G. C. (2018). The age of adolescence. *The Lancet Child & Adolescent Health*, 2(3), 223-228.
[https://doi.org/10.1016/S2352-4642\(18\)30022-1](https://doi.org/10.1016/S2352-4642(18)30022-1)
- Silbereisen, R., & Noack, P. (2024). Adolescence and environment. In *Environmental Policy, Assessment and Communication* (pp. 19-34). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003500681-3>
- Spera, C. (2005). A review of the relationship among parenting practices, parenting styles, and adolescent school achievement. *Educational psychology review*, 17, 125-146.
<https://doi.org/10.1007/s10648-005-3950-1>
- Tiwari, A. P. (2022). Authoritative parenting: the best style in children's learning. *American Journal of Education and Technology*, 1(3), 18-21.
<https://doi.org/10.54536/ajet.v1i3.687>
- Wink, P., & Dillon, M. (2013). Religion, spirituality, and personal wisdom: A tale of two types. In *The scientific study of personal wisdom: From contemplative traditions to neuroscience* (pp. 165-189). Springer Netherlands.
https://doi.org/10.1007/978-94-007-7987-7_8
- Yousefi, Z., & Golparvar, M. (2023). Step-by-Step Integration of Two Psychotherapy Methods to Achieve a Unified Method: an Example of Autoethnographic Research. *Under Publishing*.
- Zimmer-Gembeck, M. J., Rudolph, J., Kerin, J., & Bohadana-Brown, G. (2022). Parent emotional regulation: A meta-analytic review of its association with parenting and child adjustment. *International Journal of Behavioral Development*, 46(1), 63-82. <https://doi.org/10.1177/01650254211051086>